

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
 Навчально-науковий інститут харчових технологій, готельно-ресторанного
 та туристичного бізнесу
 Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Риторика»
 на 2020–2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 «Право»
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Сарапин Віта Василівна
 к.філол.н., доцент
 доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-099-965-76-56
Електронна адреса	sarapin_v@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.culture.puet.edu.ua онлайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань про теоретичні основи риторики та судового красномовства, застосування на практиці набутих ораторських умінь і навичок
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 18 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність базових знань з української мови
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Володіти базовими навичками риторики, доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло (ПРН 10) • Вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (ПРН 9). • Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами (ПРН 6). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань (ФК-10) • Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою (ЗК-1) • Здатність до навчання з деяким ступенем автономії (ЗК-3)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Історико-теоретичні і практичні аспекти риторики		
Тема 1. Риторика та її роль у професійній діяльності юриста	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Предмет і завдання риторики як навчальної дисципліни. 2. Риторика як наука і мистецтво. 3. Види красномовства і сфери його застосування. 4. Невербальний блок комунікації у риторичі. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання есе на тему: «Риторика у моїй майбутній професії».
Тема 2. Розвиток риторики у Стародавньому світі	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Періоди у розвитку риторики. 2. Виникнення і розвиток риторики у Стародавній Греції. 3. Римський період античної риторики. 4. Риторика та раннє християнство. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання есе на тему: «Поетами народжуються, а ораторами стають»
Тема 3. Історичний розвиток риторики епохи Середньовіччя	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація. 2. Видатні візантійські риторичі. 3. Стил і жанри середньовічної риторичі Заходу. 4. Особливості ораторського мистецтва Київської Русі. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання промови в жанрі середньовічного «слова» на тему: «Слово про вічні цінності духу».
Тема 4. Розвиток риторичі в Україні	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Періодизація розвитку риторичі в Україні. 2. Стил і жанри красномовства України-Русі. 3. Розвиток ораторського мистецтва в Україні XIV–XVI ст. 4. Українське ораторське мистецтво XVII – XVIII ст. 5. Риторика в Україні XIX – початку XX ст. 6. Проблеми розвитку риторичі XX – початку XXI ст. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Підготовка тез доповіді на тему: «Іван Франко як оратор. «Промова на ювілеї з приводу його 25-літньої діяльності».
Тема 5. Сучасний етап розвитку риторичі	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Особливості сучасної риторичі. Неориторика. 2. Видатні теоретичі і практики риторичі XX ст. 3. Українська риторика кінця XX – початку XXI ст. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Підготовка мультимедійної презентації з теми «Видатний сучасний оратор».
Тема 6. Оратор і аудиторія. Зовнішня культура оратора	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Сутність та проблеми взаємодії оратора й аудиторії. 2. Стратегія оратора, її структура. 3. Тактика оратора: принципи, способи, прийоми. 4. Зовнішня культура оратора. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>Моделювання ситуацій із теми «Як зовнішня культура оратора впливає на успіх його виступу?».</p> <p>Написання науково-популярного повідомлення «Секрети жестів».</p>
<p>Тема 7. Методика та етапи підготовки промови</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття ораторської промови, її типи. 2. Основні етапи підготовки тексту промови. 3. Структура ораторського твору. 4. Види підготовки до ораторського виступу. <p><i>Практичне завдання</i></p> <p>Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.</p> <p>Написання науково-популярного виступу на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка та емоції в промові. Аксиологічні начала промови. 2. Логіка як метод переконання аудиторії. Закони логіки. Види логічних помилок. 3. Емоційні моменти промови.
<p>Тема 8. Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора. Культура мовлення оратора</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття художності у риторичі. 2. Звуковий і лексичний рівні тексту. 3. Тропи, їх різновиди. 4. Синтаксичний рівень тексту. 5. Стилїстичний рівень тексту. 6. Стилї ораторського твору. <p><i>Практичне завдання</i></p> <p>Виконання вправ і творчих завдань, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.</p>
<p>Тема 9. Основи техніки мовлення і виразного читання</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p> <p>Поточна модульна робота (тестування, демонстрація творчого завдання)</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про техніку мовлення. 2. Дихання. 3. Голос. 4. Дикція. 5. Ритміка. 6. Виразне читання текстів. 7. Орфоепічні норми української мови. 8. Засоби емоційно-образної та логічної виразності. <p><i>Практичне завдання</i></p> <p>Виконання вправ і творчих завдань, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.</p>
Модуль 2. Судова риторика		
<p>Тема 10. Судова риторика: поняття, історія, постаті</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття судової риторичи. 2. Виникнення й еволюція судової риторичи. 3. Видатні судові риторичи. <p><i>Практичне завдання</i></p> <p>Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.</p> <p>Підготовка і виголошення промови на тему: «Визначний судовий оратор».</p>
<p>Тема 11. Допит як діалог слідчого із процесуальним партнером</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діалог слідчого із процесуальним партнером. 2. Допит свідка. 3. Риторичні особливості допиту потерпілого. 4. Допит підозрюваного. 5. Допит обвинуваченого. 6. Специфіка риторичної організації проведення очної ставки. <p><i>Практичне завдання</i></p> <p>Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.</p>
<p>Тема 12. Судове</p>	<p>Відвідування занять; обговорення</p>	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
мовлення як процес	матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	1. Поняття і структура доказу. 2. Правила і помилки висунення тези, аргументації й демонстрації. 3. Закони логічного мислення. 4. Спростування. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання есе на тему: «Майстерність доказу в судових промовах Анатолія Коні».
Тема 13. Принципи та засоби полеміки. Судова етика	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Характеристика запитань і відповідей у полеміці. 2. Види полемічних «хитрощів» у полеміці. Шляхи їх нейтралізації. 3. А. Коні про етичні основи судочинства. 4. Моральні засади суддівської діяльності. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання і виголошення промови на тему: «Судова етика в сучасній Україні: виклики і перспективи».
Тема 14. Судовий допит	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Основні принципи судового розгляду. 2. Допит обвинуваченого. 3. Допит свідків. 4. Допит потерпілого. 5. Допит експерта. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.
Тема 15. Судові дебати	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Функції судових дебатів. 2. Зміст і структура судових дебатів. 3. Риторичні особливості судової полеміки. 4. Специфіка судового мовлення. 5. Етичні аспекти судових дебатів. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.
Тема 16. Судова промова	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Засади і функції судової промови. 2. Етапи підготовки судової промови. 3. Збір і аналіз матеріалів до судової промови. 4. Систематизація матеріалів і письмова підготовка судової промови. 5. Емоційні складники судової промови. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання.
Тема 17. Промова прокурора	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Зміст обвинувальної промови. 2. Композиція обвинувальної промови. 3. Репліка прокурора, її місце в судових дебатах. 4. Промова прокурора при відмові від обвинувачення. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Підготовка, виголошення та аналіз обвинувальної промови.
Тема 18. Захисна промова	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1. Змістові особливості захисної промови.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування Поточна модульна робота (тестування, виконання творчого завдання)	2. Складники захисної промови. 3. Аналіз характеристики особи підсудного в працях відомих адвокатів. 4. Побудова вступної частини захисної промови. 5. Вимоги до промови захисника на етапі обґрунтування кваліфікації злочину. 6. Заклучна частина промови адвоката. 7. Секрети ефективної репліки адвоката. <i>Практичне завдання</i> Виконання вправ, запропонованих за НМП чи в системі дистанційного навчання. Написання, виголошення й аналіз захисних промов.

Рекомендовані джерела інформації:

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гриценко Т. Б. Риторика: Навчальний посібник / Т. Б. Гриценко. – Київ: НАУ, 2016.
2. Колотілова Н. А. Риторика. Навч. посібн./ Н. А. Колотілова. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 232 с.
3. Молдован В. Судова риторика: теорія і практика / В. Молдован. – Київ : Юрінком Інтер, 2018. – 496 с.
4. Ораторське мистецтво: підручник / М. П. Требін, Г. П. Клімова, Н. П. Осипова та ін. – Харків : Право, 2018. – 208 с.
5. Олійник О. Юридична риторика. Теорія і практика. Навч. посіб. / О. Олійник, В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009. – 245 с.
6. Олійник О. Б. Прокурорська риторика: Підручник / О. Б. Олійник. – Київ: Алеути, 2008. – 304 с.
7. Олійник О. Правова риторика: Навч. посіб. / О. Олійник. – Київ: Кондор, 2010. – 166 с.
8. Олійник О. Б. Юридична риторика: теорія і практика: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / О. Б. Олійник. – Київ: Кондор, 2009. – 216 с.
9. Риторика: искусство говорить свободно и убедительно / Вольфганг Ментцель. – 5-е изд., стер. – Москва : СмартБук, 2011. – 132 с.
10. Рогожкин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Рогожкин; Донец. юрид. ін-т. – Вид. 2-ге, допов. – Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012. – 298 с.
11. Судова риторика: навчальний посібник для студентів вузів / В.В. Молдован. – К. : Кондор, 2010. – 496 с. \
12. Ухач В. З. Судова риторика. Навч.-метод. мат-ли для студ. / В. З. Ухач. – Тернопіль: Вектор, 2013. – 124 с.
13. Ухач В. З. Судова риторика (опорні конспекти лекцій). Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / В. З. Ухач. – Тернопіль: Вектор, 2013. – 114 с.
14. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ : Кондор, 2009. – 213 с.
15. Яновська О. Г. Адвокатура та судова риторика / О. Г. Яновська. – Київ: КНЕУ, 2008. – 156 с.

Додаткова

16. Белякова В. Риторичні фігури в ораторському мистецтві / В. Белякова // Завуч. – 2002. – Жовт. (№ 29). – С.1–16.
17. Бредемайер К. Черная риторика: Власть и магия слова / К. Бредемайер. – Москва: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 222 с.
18. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навчальний посібник для студентів вузів / В. М. Вандишев. – Київ: Кондор, 2006. – 263 с.
19. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі: монографія / Національний педагогічний ун-т ім. Михайла Драгоманова. – Черкаси: Брама-Україна, 2008. – 400 с.
20. Гончарова О. Давньогрецька риторика як теоретичний дискурс. Аристотель: від метатеорії до інструменталістської теорії риторики / О. Гончарова // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2008. – № 4. – С.26–31.
21. Каменков В. Судові дебати і репліки при закінченні (поновленні) розгляду справи / В. Каменков // Право України. – 2011. – № 6. – С. 57–61.
22. Каньоса П. С. Риторика: навч. посіб. / Каньоса П. С.; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2011. – 207 с.
23. Карнегі Д. Как вырабатывать уверенность в себе и влиять на людей, выступая публично / Д. Карнеги. – Київ : Попурри, 2016. – 768 с.
24. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей / Д. Карнегі. – Київ: Країна Мрій, 2015. – 208 с.
25. Коваленко С. М. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
26. Кони А. Ф. Советы лекторам. Ораторское искусство / А. Ф. Кони. – Москва, 1975. –
27. Кони А. Ф. Судебные речи. Т.1 / А. Ф. Кони. – Харків: Фолю, 2018. – 652 с.
28. Кравець Л. Риторика як класична основа системи освіти європейських народів / Л.Кравець // Рідні джерела. – 2000. – № 4. – С.12–18.

29. Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посіб. / Зоряна Куньч; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 248 с.
30. Лузік Е. В. Риторика: майстерність переконання: Навч. посібник / Лузік Е. В., Т. В. Ільїна; Національний авіаційний ун-т. – Київ : НАУ, 2005. – 83 с.
31. Маложон О. І. Судове красномовство: навички оратора / О. І. Маложон // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2018. – № 1. – С. 19–22.
32. Мацько Л. Вітчизняна риторика / Мацько Л., Мацько О. // Дивослово. – 2002. – № 12. – С.20–25.
33. Мацько Л. Риторика Стародавньої Греції і Стародавнього Риму/ Л. Мацько, О. Мацько // Дивослово. – 2002. – № 1. – С.33-40.
34. Мудрак І. В. Судова промова в кримінальному судочинстві: поняття і процесуальне значення / І. В. Мудрак // Вісник Академії адвокатури України. – 2011. – Ч.1(20). – С. 140–142.
35. Общая риторика / А. К. Авеличев (общ.ред.), Е. Э. Разлогова (пер.с фр.), Б. П. Нарумов (пер.с фр.). – Изд. 2-е, стер. – Москва : URSS. КомКнига, 2006. – 380 с.
36. Олійник О. Б. Риторика прокурора у судових дебатах. Обвинувальна промова / О. Б. Олійник // Юриспруденція: теорія та практика. – 2009. – № 12. – С.2–8.
37. Олійник О. Прокурорська риторика як комплексна міждисциплінарна наука / О. Олійник // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2008. – № 1. – С.106–111.
38. Олійник О. Прокурорська риторика: різновиди та структура / О. Олійник // Юриспруденція: теорія та практика. – 2008. – № 7. – С.2–8.
39. Олійник О. Професійна риторика прокурора на етапі попереднього слухання справи / О. Б. Олійник // Юриспруденція: теорія та практика. – 2009. – № 11. – С.2–7.
40. Олійник О. Юридична риторика як теоретична і прикладна наука: реалії та перспективи розвитку / О. Олійник // Право України. – 2010. – № 11. – С.229–233.
41. Ораторське мистецтво – невід’ємна частина правосуддя / О. Павлищев // Закон і бізнес. – 2004. – 1-10 трав. (№ 18). – С.10.
42. Ораторське мистецтво: навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вузів / ред. Н. П. Осипова. – Харків: Одиссей, 2007. – 144 с.
43. Павленко Ю. В. Занимательная риторика. Страницы истории. Жанры красноречия. Культура ораторской речи / Ю. В. Павленко. – Киев: Павленко, 2013. – 343 с.
44. Плевако Ф. Н. Судебные речи / Ф. Н. Плевако. – Київ: Центр початкової літератури, 2020. – 210 с.
45. Поплавська Н. М. Полемика. Риторика. Переконання (Українська полемічно-публіцистична проза кінця XVI – початку XVII ст.). Монографія / Н. М. Поплавська. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – 379 с.
46. Порубов Н. И. Риторика: учеб. пособие для студ. юрид. спец. учреждений, обеспечивающих получение высшего образования / Н. И. Порубов. – 2.изд., перераб. – Минск : Вышэйшая школа, 2004. – 352 с.
47. Практикум до курсу «Риторика»: Робочий зошит / С. К. Хаджирадєва (уклад.). – Одеса : Фенікс, 2004. – 120 с.
48. Рогожкин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підручник для студ. I курс. юрид. фак-тів / О. В. Рогожкин. – Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012. – 298 с.
49. Сагач Г. М. Божий світ і ми: «красномовство» у термінах і поняттях / Г. М. Сагач. – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2015. – 298 с.
50. Сергеич П. . Искусство речи на суде / С. Сергеич. – Київ : Центр навчальної літератури, 2020. – 416 с.
51. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навчальний посібник / Н. П. Сивачук. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
52. Сивачук, Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Сивачук, І. М. Снігур, О. М. Санівський; [за заг. ред. канд. пед. наук. проф. Н. П. Сивачук] ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Ін-т філології та сусп.-вознав., Наук.-дослід. лаб. «Театр слова». – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
53. Сковронська І. Етос, логос, пафос як базові модули судової риторики античних часів / І. Сковронська // Національний юридичний журнал: теорія і практика. – 2018. – № 1. – С. 29–32.
54. Сковронський Д. М. Римський період становлення судової риторики / Д. М. Сковронський // Юридичний науковий електронний журнал. – 2018. – № 1. – С. 30–32.
55. Сковронський Д. М. Роль християнства в розвитку судової риторики. Науковий вісник Ужгородського національного університету / Д. М. Сковронський // 2018. – Серія. Право. – Вип. 49. Т. 1. – С. 45–49.
56. Сопер Л. Поль. Основы искусства речи / Поль Л.Сопер. – Ростов-на-Дону: Издательство Феникс, 1995. – 448 с.
57. Старченко Н. Судова риторика як вияв цінностей Волинської шляхти кін. XVI ст.: (на прикладі про вбивство Балтазара Гнівоша з Олексова) / Н. Старченко. // Соціум. Альманах соціальної історії. – 2010. – Вип. 9. – С. 318–360.
58. Сухонос В. В. Промови у кримінальному судочинстві, їх форма і зміст / В. В. Сухонос // Правовий вісник УАБС. – 2011. – № 2(5). – С. 115–119.
59. Сухонос В., Звірко О. Мистецтво обвинувальної промови прокурора / В. Сухонос, О. Звірко // Вісник національної академії прокуратури. – 2012. – № 3. – С. 38–42.
60. Харченко Ю. В. Політична риторика в діалозі «Схід – Захід»: соціально-філософський аналіз: дис... канд. філос. наук: 09.00.03 / Харченко Ю.В.; Національний авіаційний ун-т. – Київ, 2008. – 210 арк.
61. Хоменко І. В. Еристика: мистецтво полеміки / І. В. Хоменко. – Київ: Юрінком Інтер, 2001. – 198 с.
62. Чепіга І. Л. Ораторське мистецтво на Україні в XVI-XVII ст. / І. Л. Чепіга // Українська мова і література в школі. 2015. – № 3.
63. Яновська О. Г. Адвокатура та судова риторика / О. Г. Яновська. – Київ: КНЕУ, 2007. – 214 с.
64. Яновська О. Г. Адвокатура та судова риторика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. Г. Яновська. – Київ: КНЕУ, 2008. – 131 с.
65. Ясинюк М. М. Судові дебати: право, психологія, риторика: монографія / М. М. Ясинюк. – Київ: Алеута, 2014. – 156 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які складаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань на занятті.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (як-от хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, із використанням онлайн платформи (Moodle) для організації самостійної роботи здобувача за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зрахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-9): відвідування занять (2 бали); обговорення матеріалу теми (18 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдання самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 18 балів); поточна модульна робота (тестування) (12 балів)	50
Модуль 2 (теми 10-18): відвідування занять (2 бали); обговорення матеріалу теми (18 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдання самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 18 балів); поточна модульна робота (тестування) (12 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни